

ΤΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ ΛΑΓΚΑΡΝΤΕΡ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μά πριν πη την τελευταία του λέξι, ο πρεβότος κ. Λιμπώ είχε εξαφανιστή κιόλας πίσω από την πολυθρόνα του, πού την χρησιμοποίησε ως άσπιδά.

Ο Κοκαρντάς κι' ο Πασπουάλ στυλωθήκαν δεξιά κι' αριστερά στο Λαγκαρντέρ, με τό σπαθί ψηλά. Εντωμεταξύ, οι πολυτοφύλακες, αντί να συμμορφωθούν με τή διαταγή του προϊστάμενου τους και να προσπαθήσουν να τους συλλάβουν, είχαν κάνει ένα θήμα πίσω.

—Πιά! φώναζε ο Λαγκαρντέρ. Ο πρώτος πού θα τολμήση να βάλη χέρι επάνω μου, είνε νεκρός!...

—Πιάστε τον! Σκοτώστε τον!... ούρλιαζε ο Άμφροσίος Λιμπώ, σιγουρεμένος πάντοτε πίσω στην πολυθρόνα του. Άλλοιώς έμια χαμένος άνθρωπος.

Ο Λαγκαρντέρ διευθύνθηκε τότε προς την γυναίκα του πρεβότου και, υποκλιόμενος μπροστά της, τή ρώτησε:

—Αυτός ο άνθρωπος είνε σύζυγός σας;

Ποιάς θά μπορούσεν να θυβομητηρήσεν ποτέ την καρδιά μιάς γυναίκας;... Πάντως, ή γυναίκα του πρεβότου προσήλωσε τα βλέμματά της επάνω στα μάτια του ιππότη... Ήταν περήφανη πού θριασκόταν κοντά του, πού τής μιλούσε, πού μπορούσε να τον εξημερήσει.

Κατόπιν το περιφρονητικό τή βλέμμα έπεσε στο σύζυγό της πού ήταν μαζεμένος στο πλάι κι' έτρεμε.

—Αν είστε πραγματικά ο Λαγκαρντέρ, είπα μ' απόλυτητα στον ιππότη, άφήστε τον... Δεν μπορεί να κάνει τίποτε έναντίον σας!

—Είμαι ο Λαγκαρντέρ! φώναζε ο Έρρικος.

Κ' έπειτα με χαμηλότερη φωνή τής είπε στο αυτί:

—Κυρία, μιά μητέρα μου άνεθεσε να τής ξαναπάω την κόρη της, πού την άφηγαν ανανόρα. Κάθε στιγμή μου είνε πολύτιμη και ο σύζυγός σας, κάνουντα με να χάνω τον καιρό μου εδώ, γίνεται χωρίς να τό θέλη συνένοχος τού απαγωγέως!

—Τότε φυγάτε, φυγάτε γρήγορα! άπάντησε εκείνη στον ίδιο τόνο, τυλιγντάς τον με τό καθαρό τής βλέμμα. Έδόθη διαταγή να κλειστούν όλες ή πύλες τής πόλεως όσο θά θριασκάσατε εδώ...

—Α! δυστυχία σ' όποιον τολμήση να με σαματήση, κυρία! Άντί άλλης άπατήσεως ή γυναίκα τού πρεβότου τού έδωσε τό γέρι της άπάνω στο όποιο ο ιππότης έφερε τά χείλη του Κατόπιν, άπευθυνόμενη προς τους φρουρούς, είπε:

—Κύριοι, ο κ. πρεβότος σας παρακαλεί να μείνετε εδώ μέχρι νεότερας του διαταγής.

Ο σύζυγός της, ακούγοντας τή διαταγή πού έβινε εν άνοματί του, δεν διαμαρτυρήθηκε καθόλου.

Ο Λαγκαρντέρ πέρασε ανάμεσα από τους στρατιώτες, άκολουθούμενος από τους δυο συντρόφους του και θγήκε περήφανος έξω. Καθώς άπομακρυνόταν, ή γυναίκα τού πρεβότου τον παρακολούθησε από τον εξώστη τού σπιτιού της.

III

ΠΡΩΤΕΣ ΕΝΕΔΡΕΣ

Μόλις θρέθηκαν στο δρόμο, ο Λαγκαρντέρ πήδηξε στο άλογό του και άκολουθούμενος από τον Κοκαρντάς, ο όποιος τον μιμήθηκε, ένδ' ο Πασπουάλ πήγαινε πεζός, άνοιξαν θιαστικά να ψάγουν για κανένα πανδοχείο, όπου θά μπορούσαν να θρούν άλογα.

Μέσα στις τόσες άλλες έννοιες του, μιά ακόμα σκέψις άπασχολούσε τό μυαλό τού Λαγκαρντέρ.

Αυτού πού ετοιμάζονταν για τό ταξείδι τής αιωνιότητος, δεν έχουν ανάγκη χρημάτων και ο Έρρικος, θαδίζοντας στο

ικριωμα, δεν είχε επάνω του παρά ελάχιστα χρήματα. Ή αναχωρησ, του, ή τόσο θιαστική ώστε να μην προφτάση να τυθη, δεν του επέτρεψε να σκεφθή, ότι για να πάη κανείς από τό Παρισι στην Ίσπανία, χρειάζεται ένα αρκετά στραγγυλό χρηματικό ποσό. Στους συντρόφους του δεν μπορούσε να βασιστεί, γιατί ήξερε πως κ' οι δυο δεν θάχαν ίσως στα πορτοφόλια τους περισσότερες από τρεις-τέσσερες πιστώλες.

Ή θέσι του ήταν στενόχωρη, μά ο ιππότης μας συνήδε να μην τρομάξη μπροστά σε τίποτε και νάχη έλπίδα σ' αυτό πού άλλο τό λένε Θεία Πόρνια και άλλο Τύχη.

Σέ μιά στιγμή λοιπόν, είδε ένα πανδοχείο, πίσω άπ' τό όποιο μεγάλοι σταύλοι τον έκαναν να υποθέσει ότι θά εύρασκε εκεί αυτό, τού όποίου τόση ανάγκη είχε.

Ο Κοκαρντάς, μονάχα με τή σκέφι ότι θά μπορούσε να δροσίση λίγο τον λάρρυγγά του, έτρεξε πρώτος κι' άρχισε να χτυπά δυνατά την πόρτα.

—Κατάρα! μούγκρισε σέ λίγο. Φαίνεται πως είνε άδειο. Ή φαίνεται πως δεν ξέρουν ποιο εύγειος σάν κ' είσως περιμένουν άπ' έξω. Άν ο πανδοχέας δεν έρθει να μάς χαιρετήση όταν χτυπήω τρεις φορές ακόμα, θά τον τρυπήσω πέρα για πέρα με τό σπαθί μου!...

Μά τού κάκου εξακολουθούσε να χτυπήη την πόρτα με την λαθή τού σπαθίου του, τίποτε δεν άκούγονταν από μέσα.

Άντιθέτως, αρκετός κόσμος είχε άρχισι να μαζεύεται στο δρόμο πού διασκέδαζε με τά καμώντα τού Γασκάνου παλληκαρά μας.

Ο Λαγκαρντέρ σκέφτηκε για μιά στιγμή ότι ίσως ο Γκονζάγκας κ' ή σπείρα του θριασκόντουσαν κρυμμένοι μέσα στο πανδοχείο και ότι μόλις ή πόρτα θάνοιγε, θά ριχνόντουσαν έναντίον του... Ποιάς ήξερε, άν όλη ή σκηνή με τον πρεβότο δεν ήταν μιά κωμωδία προωρισμένη να δώση στους αντιπαλους του τον άπαιτούμενο καιρό για να οργανώσουν την ένέδρα τους.

Ρώτησε λοιπόν σχετικώς ένα γαϊνί, τό όποιο τού διηγήθηκε με πολλές λεπτομέρειες, ότι όγτώ καθάλασθρες και δυο κυρίες με άμάξι είχαν σταθή μπροστά στη Μαύρη Παρθένια—αυτό ήταν τ' όνομα τού πανδοχείου—δυο ώρες προηγουμένως. —Μά, έπρόθεσε ποιηρά τό γαϊνί, ξανάφωγαν άμέσως, αφού άλλαξαν τ' άλογά τους πού τους τά είχαν έτοιμα. Ο άρχηγός τους μάλιστα μπήκε στο μέγαρο τού κυβερνήτου, όπου έμεινε μιά ώρα.

Ο Έρρικος κατάλαθε πως ο μικρός τού έλεγε την αλήθεια. Έτσι, θέσαστο πεία, πως ο ξενοδόχος, δασκαλεμένος από τον Γκονζάγκα, προσποιόταν τον κουφό για να τον κάνη να γάση την ώρα του σε περίπτωση πού ο πρεβότος δεν θά τον συνελάμβανε, σκέφτηκε ότι θά ήταν περιτό να προσπαθήση να παραβιάση την είσοδο τού πανδοχείου, γιατί οι συνήδες δεν άφηναν αφήσει στους σταύλους ούτε ένα άλογο.

Αυτό δεν τον έσφαισε, γιατί ήξερε πολύ καλά τί ήταν ίκανός να κάνη ο έχθρός του με τό γουεσαί πού θά σκόρπιζε γύρω του.

Ο Κοκαρντάς είχε πεία κουραστή να ντυπήη την πόρτα και να φωνάξη ν' άνοιξουν. Ούτε άνοιγαν, ούτε ή πόρτα ύποχωρούσε. Παρ' όλ' αυτά, εκείνος έπέμεινε να υπή μέσα. Και βλέποντας ένα παράθυρο πλάι στην πόρτα, τάβαλε μ' αυτό. Μά λίσσα τού κατάφερε επανειλημμένα χτυπήματα με τό σπαθί κι' άμέσως τά τζάμια του άνοιξαν να καταρκυλοούν σε συντρίμματα.

Πέρασε τότε τό χέρι του μέσ' άπό ένα σπασμένο τζάμι, άνοιξε τό παράθυρο και μ' ένα πηδημα θρέθηκε μέσα στο σπίτι, όπου τον άκούγαν να βλαστήματι επί μισοκός στιγμής.

Σέ λίγο άνοιξε από μέσα την πόρτα και έξαπαρουσιάστηκε, σέρνοντας πίσω του έναν άνθρωπο πού τον κρατούσε από τον γιακά. Ήταν ο ξενοδόχος, ο όποιος έτρι-

Ή γυναίκα τού πρεβότου τον παρακολουθούσε από τον εξώστη τού σπιτιού της

θε τὰ μάτια του σάν νά τόν εἶχαν ζυμνήσει ἀπό τόν θαυότερο ὕπνο.

—“Ε!... Κατεργάρη!... Γρουσοῦζη!... Παλητόμαρο!... οὐρλιάζε ὁ Κοκαριντᾶς θριαμβευτικά. Δέν ξέρεις ἀκόμα μέ ποιόν ἔχεις νά κάνης... Πήγαυε, οὐρά του Διαβόλου!... νά φέρης κρασί ἀπό τὸ καλύτερο γιὰ τρέψης νεαρούς ἐσπατριδες πού βιάνε!... Ἄλλοιως, δυστυχία σου! Θά σέ τρυπήσω πέρα γιὰ πέρα μέ τοῦτο!...”

Καί τοῦδειχνε τὸ σπαθὶ του.
—“Εκλαμπρότατο, στέναζε ὁ ξενοδόχος. Εὐσπλαγιστήτε με... Ὁ Λαγκαριντέρ ἀκούμπησε τότε τὸ χέρι του στὸν ὤμο του μέ τὴν δύναμη, ὥστε ὁ φτωχὸς ἄνθρωπος ἔνοιωσε τὰ γόνατά του νὰ λυγίσουν.

—“Ἄλογα! τοῦ εἶπε μονάχα θυβίζοντας τὰ βλέμματά του μέσα στὰ μάτια του. Μοῦ χρειάζονται τρία ἄλογα!... Ἀμέσως!... Ἰησοῦ Χριστέ!... Δέν ἔχω οὔτε ἓνα!... Σᾶς τ’ ὀρκίζομαι!... Ὅλα σὰς θρίσκονται στοὺς σταύλους μου εἶνε τοσκικμένα ἀπὸ τὴν κούρασι. Μόλις πρό πέντε λεπτῶν ἔφτασαν ἀπὸ τὸ Τουρ!”

—“Καίγια! μοῦγκρισε ὁ ἱππότης σφίγγοντας τοῦ τοῦ μπράτσου τόσο δυνατὰ, ὥστε νὰ τὸν κάρη νὰ θγάλλῃ ἓνα ξεφρωητό. Ἄν ἐξακολουθήσης νὰ λές ψέμματα, θά σοῦ ξεκολλήσω τὴ γλώσσα!...”

—“Δέν λέω ψέμματα!... Λέω τὴν ἀλήθεια!... Ἐλάτε νὰ δῆτε!... Ὁ Λαγκαριντέρ σκετόταν, ὅτι ἴσως, μέσα στοὺς σταύλους, θά εὕρισκε μερικά ἄλογα πάντως καλύτερα ἀπὸ τὰ δικά τους. Ἐνα τουλάχιστον γιὰ τὸν αὐτοῦ του...”

Καθὼς λοιπὸν ἐτοιμάζονταν νὰ διευθυνθῇ πρὸς τοὺς σταύλους, ἔνα χαϊνὴν καμιὰ δωδεκαριά χρόνων, γλύστρησε ὡς αὐτὸν καί τοῦ ἔβαλε στὸ χέρι ἓνα γράμμα, τὸ ὁποῖο ἐκεῖνος διάβασε γρήγορα-γρήγορα.

Καί ἰδοὺ τί ἔγραφε:
«Γιὰ τ’ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἱππότη, φευγάτε, φευγάτε γοήγορα!... Ὁ κυβερνήτης προσκάλει τὸν σὺνὸ γό μου, γιὰ νὰ τοῦ δίησι, χωρὶς ἄλλο, διαταγὴς γιὰ σᾶς! Ὅλες ἡ πόλες τῆς πόλεως ἐκλείσαν. Μόνον ἡ πόλι Γουλιέλμου εἶνε ἀκόμη ἀνοιχτὴ!... Σὲ λένε λεπτὰ θά εἶνε πάλιν ἀνοχτὴ. Φευγάτε καί ὁ Θεὸς ἄς σᾶς βοηθήσει!...”

Μελανία Λιμπῶ

—“Εἶν’ ἀλήθεια! φιδύρισε ὁ Λαγκαριντέρ. Ἐχει δίκιο!... Φτωχὴ γυναίκα!... Ὑπάρχουν κίνδυνοι πού δέν πρέπει νὰ τοὺς ἀψηφά κανεῖς, ὅταν ἐπιδιώκει ἓνα σκοπο.

Ὁ Λαγκαριντέρ εἶχε σὸ δαχτυλὸ του ἓνα δαχτυλίδι, πού τὸ εἶχε φέρει ἀπὸ τὴν Ἰσπανία—κόρημα μεγάλης ἀξίας ἐξ αἰτίας τῶν ὑπερόγων ἀραβουργημάτων του. Το ἔδγαλε ἀπὸ τὸ δαχτυλὸ του καί τὸ ἔδωσε στὸ χαϊνὴν, λέγοντας:

—“Νά, πάρε αὐτὸ καί πήγαίνε το σ’ αὐτὴν πού σ’ ἔστειλε σὲ μένα... Νὰ τῆς πῆς, ὅτι ὁ Λαγκαριντέρ θά τὴν θυμᾶται πάντοτε. Τὴν ξέρεις.

—“ὦ, ναί! ἀπάντησε τὸ παιδί. Εἶνε ἡ κ. Λιμπῶ, τοῦ πρεσβότου, ἡ πιὸ καλὴ κυρία τῆς Σάρτρης.

—“Εμπρός, ἐσεῖ! Φεύγομε! πρόσταε ὁ Λαγκαριντέρ τοὺς συντρόφους του. Μόλις προφταίνουμε... Θά θροῦμε ἄλογα μακρύτερα...”

—“Φεύγομε!... ἔκανε ὁ Κοκαριντᾶς μ’ ἀπογοήτευσί. Κέρατα τοῦ Διαβόλου! Ἐχω φλογισμένον τὸ λαρύγγι μου... Δέν μῆκα ἐδῶ μέσα ἀπὸ τὸ παράνομο γιὰ νὰ φύγω, χωρὶς νὰ πῶ τίποτε...”

Καί βλέποντας μιά κανάτα μισογεμισμένη ἀπὸ κρασί, τὴν ἀρπάξε καί τὴν ἀδειασε, χωρὶς νὰ πάρῃ ἀνάσα.

—“Καί τώρα, πισσοῦνι μου, εἶπε στὸν Λαγκαριντέρ, ἔρχομαι. Ὅσο γιὰ σένα, κατεργάρη,—πρόσθεσε ἀπευθυνόμενος στὸν πανδογέα,—νὰ πῶς πληρώνω ἐγὼ τοὺς ἀπληθυνώμενους τοῦ εἰδους σου!

Καί πᾶταε τὸ κρασοκάντα στὴ ράχη τοῦ ξενοδόχου, ὁ ὁποῖος σαρπίστηκε κάτω οὐρλιάζοντας, ἐνῶ οἱ τρεῖς ἄνδρες διευθυνόντουσαν θιαστικά πρὸς τὴν πόλι Κορνὸς, πού ἦταν ἡ πιὸ κοντινὴ, μέ τὴν ἐλπίδα πῶς θά τὴν εὕρισκαν ἴσως ἀνοιχτὴ.

Μὰ ἦταν κλειστή. Ἡ κατάστασι γενόταν τώρα σοβαρῆ. Ὁ Λαγκαριντέρ κ’ οἱ σύντροφοί του, φεύγοντας ἀπὸ κεῖ, πήραν ἓνα δρομάκο καί, μέ γίλια λοξοδρομήματα, ἔφτασαν διαδοχικὰ στὴν πόλι Σατελαί, στὴν πόλι Ἐπάρ, στὴν πόλι Ντρουαί, καί σὲ ἄλλες.

Ὅλες ἦσαν κλειστὲς καί πάνοπλοι οἱ φρουροὶ τοὺς τὶς φύλαγαν.

Τέλους, διευθυνθῆκαν πρὸς τὴν πόλι Γουλιέλμου, τὴν τελευταία, κ’ ἀνάσταν θασθεῖα ὅταν τὴν εἶδαν ἀνοιχτὴ. Ἦταν ἡ σωτηρία!

Ἀπέχον καμιὰ σαρανταριά μέτρα ἀκόμα ἀπ’ τὴν πόλι, δταν ἔφαξαν, πρόβαλαν ἀπὸ ἓνα στενοσόκκα, φράζοντας τοὺς τὸ δρόμο, καμιὰ δωδεκαριά ἀπ’ αὐτὸν τῶν οἱ (1) ἄνθρωποι

(1) Κακοποιοί, ληστές, μισθωτοὶ δολοφόνοι.

τοῦ σκιοκιοῦ καί τοῦ παλουκιοῦ, πού εἶχαν ἐπικεφλῆς τοὺς ἕναν ἄντρα ἠρακλειῶν διαστάσεων, ὀνομαζόμενον Σαιν-Μποννέ.

Οἱ Σαιν-Μποννέ εἶνε ἀκόμα θρυλικὸι στὴ Σάρτρη καί στὰ περιγῶρά της. Δυὸ ἀπ’ αὐτοὺς εἶχαν ἀπὸ κατὰ τὸ 1610 κοντὰ στὸ Μπλεθύ, μικρὰ φρούρια, ἀπ’ τὰ ὁποῖα ληστευαν, δολοφονοῦσαν καί τρομοκρατοῦσαν ὄσους ταξείδειναν στὴν ὕπαιθρο. Ἡ θρασυότης τοὺς ἦταν τόσο, ὥστε μιά νύχτα ἐπέερασαν σ’ ἓνα ἐξοχικὸ πύργο, τὸ ὁποῖο ὁ ἰδιοκτήτης ἔλειπε, κ’ ἔφαξαν ὅλους ὄσους θρῆκαν μέσα, χωρὶς νὰ λυπηθοῦν τὶς γυναῖκες. Μὰ τὸ ἔγκλημα τοὺς αὐτὸ τὸ πλήρωσαν μέ τὴν ζωὴ του.

Ὁ ἓνας ἀπ’ αὐτοὺς συνελήφθη ἐπιτέλους καί θανατώθηκε στὴ Σάρτρη, ἐνῶ ὁ ἄλλος σκατώθηκε σὲ μιά συμπολιχὴ μέ τὰ καταδικαστικὰ ἀποσπάσματα. Μὰ ἡ ράστα τοὺς δέν ἔθουσε τόσο γρήγορα, γιὰτὶ ἡ ληστεία καί τὸ ἔγκλημα εἶχε καταντήσει παρᾶσοι σ’ αὐτὴ τὴν οἰκογένεια.

Μ’ ἔναντιοῖτον γόνου τῆς τρομερῆς οἰκογενείας, μέ τὸν ἔγγονο αὐτοῦ πού θανατώθηκε στὴ Σάρτρη, εἶχε συνηνωθῆ ὁ Γκονζάγκας τὸ ἴδιο ἐκείνου πρῶτὸ καί τοὺς εἶχε ἀνάθεσι νὰ σκοπόσει τὸν Λαγκαριντέρ καί τοὺς συντρόφους του. Τὸν εἶχε πληρώσει μάλιστα προκαταβολικά. Ἡ δολοφονικὴ ἐπιθεσί τῶν ληστών θά γινόταν κοντὰ στὴν πόλι τοῦ Γουλιέλμου, στὴν ὁποία ἔφτανε κανεῖς ἀπὸ ἓνα σωρὸ θρωμερὰ στενοσόκκα.

Τὸ σχέδιο τοῦ Φίλιππου Γκονζάγκα ἦταν πολὺ ἄπλο. Τὸ εἶχε ἀναπτύξει μέ λίγα ἄλογα στὸν κυβερνήτη τῆς Σάρτρης, παραλείποντας ὥστόσο νὰ τοῦ πῆ τὰ τῆς συνηνωσεῶς του μέ τοὺς ληστές. Τοῦ εἶχε πῆ, δηλαδή:

—“Ὁ ἄνθρωπος πού, σύμφωνα μέ τὴν ἐντολὴ τοῦ ἀντιβασιλέως, σᾶς διατάσσω νὰ συλλάβετε, εἶνε ὁ διάβολος ὁ ἴδιος μεταμορφωμένος. Ξέφυγε ἀπὸ τὸ κριγίωσι, θά ξερῶν ἴσως κ’ ἀπὸ σᾶς, Προσπαθήτε πρῶτα νὰ τὸν συλλάβετε μέσα ἐν κλειστῷ γῶρῳ. Ἄν ὅμως δέν τὸ κατορθώσετε, κλείστε ὄλες τὶς πόλες τῆς πόλεως, ἐκτός ἀπὸ μιά. Θά πῆ κατ’ εὐθείαν σ’ αὐτὴ σάν τυφλός, καί ἄν μερικὸι ἄνδρες σᾶς παραμονεύουν ἐκεῖ, θά τὸν πιάσουν, ὅπως μέσα σὲ μιά παγίδα.

Ὅταν ὁ Γκονζάγκας ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέγαρο τοῦ κυβερνήτου καί βγῆκε ἐξω ἀπ’ τὴν πόλι, συνάντησε τὸν Σαιν-Μποννέ καί τὴν σπείρα του, οἱ ὁποῖοι τριγύριζαν στὰ περιγῶρα γιὰ καμιὰ θρωμοδουλειά. Καί καθώς εἶχε συμφωνήσει μέ τὸν κυβερνήτη νὰ μείνῃ ἀνοιχτὴ ἡ πόλι Γουλιέλμου—πράγμα πού τὸ ἀγνοοῦσε ἡ καλόκαρδη γυναίκα τοῦ πρεσβότου—ἔστειλε τοὺς ληστές νὰ παραμονεύουν τὸν Λαγκαριντέρ στὰ περιγῶρα τῆς, τονίζοντας τὰς ὅτι σὲ περίπτωση πού θά ἐμφανίζοντουσαν ὄργανα τῆς ἐξουσίας δέν εἶχαν παρὰ νὰ κάνουν ἓνα πήδημα γιὰ νὰ θοῦν ξξω ἀπ’ τὴν πολιτεία.

Ἐξ ἄλλου, δέν τὸν ἐνδιέφερε καί τόσο γιὰ τὸ τί θ’ ἀπογινόντουσαν. Ἐκεῖνο πού τὸν ἐνδιέφερε, ἦταν νὰ ξεκάνουν τὸν Λαγκαριντέρ...

Οἱ μαλαντρίνοι εἶχαν ἓνα παρουσιαστικὸ τρομερὸ. Μπροστὰ τοὺς ὁ Κοκαριντᾶς κ’ ὁ Πασπουάλ φαινόντουσαν σάν ἄγγελοι.
—“Νά μερικά ὑποκείμενα, πού δέν μοῦ ἀρέσουν καθόλου, εἶπε ὁ Κοκαριντᾶς.

Ὁ Λαγκαριντέρ τοὺς μέτρησε.

—Πέφτουν τέσσερες στὸν καθένα μας! εἶπε. Δέν εἶνε πολλοί! Ἐμπρός!...”

Καί πρὶν ἀκόμα ἐπιτεθοῦν ὁ ληστὰ, ρίχτηκε αὐτὸς πρῶτος μπροστὰ, τρομερὸς σάν τὸν κεραυνό.

Ζήτησε ἐν πρώτοις τὸν ἀρχηγὸ τῶν ληστών. Μὰ ὁ Σαιν-Μποννέ, πού εἶχε μέσα στὶς τσέπες του τὸ χρυσάφι τοῦ Γκονζάγκα, ἐνδιαφερόταν, ἐκείνη τὴ στιγμῆ, ἐξαιρετικὰ γιὰ τὸ τομάρ του καί στεκόταν πίσω ἀπ’ τοὺς ἄλλους.

Μέ τὶς δυὰ πρῶτες κραυγῆς τοῦ Λαγκαριντέρ, ἀκούστηκαν κιόλας κραυγῆς ἀγώνιας καί ρόγγοι ἐπιθανάτιοι.

Ὁ θόρυβος τῆς συμπολιχῆς ἔκανε τοὺς κατοίκους τῶν γειτονικῶν σπιτιῶν νὰ προβάλλουν τρομαγμένοι τὰ κεφάλια τους στὰ παράθυρα. Ἀπὸ τὸ ἓνα σπῆσι τὸν ἄλλο, ἔδειχναν τὸν μωστηριῶδη αὐτὸν καθαλλάρη πού εἶχε φτάσει μόλις πρὸ μιάς ὄρας κ’ εἶχε ἀναστατᾶσει δλόκληρη τὴν πόλι. Καί τὰ σχόλια ἔδιναν κ’ εἶπαν. Αὐτὸ ὥστόσο δέν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ φωνάζουν ἐμπράθετο, κάθε φορὰ πού ἔνας ἀπ’ τοὺς μαλαντρίνους ἔπεφτε χτυπημένος ἀπὸ τὸν Λαγκαριντέρ ἢ τοὺς συντρόφους του. Τοὺς ἐξεδικοῦτο ἔτσι γιὰ τὶς ληστείες τους καί γιὰ τὰ ἐγκλήματά τους.

Οἱ θεαταὶ αὐτῆς τῆς σκηνῆς, οἱ ὁποῖοι στὴν ἀρχῆ εἶχαν τρομάξει βλέποντας τὴν ἀριμνητικὴν ὑπεροχὴ τῶν μαλαντρίνων, ἐνθουσιάζονταν γρήγορα βλέποντας τὴν ὑπέροχη τέχνη μέ τὴν ὁποία ὁ Λαγκαριντέρ κ’ οἱ δυὸ παλληκαρδῆδες μας χειρίζονταν τὰ σταθιὰ τους, ἀποκρούσαν χωρὶς κῶπο τὰ χτυπήματα τῶν ἀντιπάλων τους καί καταφέροντες οἱ ἴδιοι χτυπήματα τρο-

Ἐφαξαν ὄσους θρῆκαν μέσα, χωρὶς νὰ λυπηθοῦν τὶς γυναῖκες...

μερά κ' αίματριά.

Οι ληστές άρτάραναν όλοένα και σε λίγο οι περισσότεροι άπ' τους μισούς θρικόκνουνταν σωριασμένοι στο λιθόστρωτο, νεκροί ή πληγωμένοι. Έχοντας στη μέση του μετώπου τους μια κόκκινη τρύπα—σημάδι του σπαθιού του Λαγκαρντέρ, ό οποίος έφάρμοζε την περιφημή σπαθιά του Νεβέρ.

Οι ύπολοιποι λησται, θλέποντας ότι κι' αυτοί θ' άκολουθούσαν την τύχη των συντροφών τους, προτίμησαν να το θέλουν στα πόδια και να έξαφανιστούν, άφίνοντας το πεδίο έλευθέρου στον Λαγκαρντέρ.

Καθ' όλη την διάρκεια της συμπλοκής, μιάνενα γυναίκα στεκόταν στον παράθυρο ενός σπιτιού, που θρικόκταν σχεδόν δίπλα στα τείχη κι' άπό εκεί με τά μάτια όρθάνοιχτα άπό την άγωνία, δέν ξεκάρφανε τά θλέμμάτά της άπό τόν Λαγκαρντέρ.

Ό ίππότης, μολονότι άντιμετώπιζε πολυάριθμους άντιπάλους, που προσπαθούσαν να τόν περικυκλώσουν, ώστόσο τήν πρόσεξε. Καί, λεπτομέρεια που έδειχνε πώς ήταν ή γαλήνη του πνεύματος του, είχε άναγνωρίσει στό δαχτυλίδι της, με τό όποιο έκείνη του έδειχνε έπιμονα τήν πύλη της πόλεως, τό δαχτυλίδι που τρώ μισή ώρα ή ήταν δικό του.

Η γυναίκα αυτή ήταν ή Μελανία ή σύζυγος του πρεθότου. "Όταν ό τόπος ξεκαθάρισε μπροστά του, ό Λαγκαρντέρ με τό ματωμένο σπαθί του, γαρήτριε τή νέα γυναίκα, της όποιος τό δαχτυλίδι του έδειχνε πάντα τήν πύλη, και μαζί με τούς δυο συντρόφους του, ώρμησε προς τήν πύλη Γουλιέλμου.

Μά τή στιγμή που άπέιχε μόλις πέντε μέτρα άπ' αυτή, στάθηκε άπότομα. Μιά κραυγή διαπεραστική άκούστηκε. Γα θλέμματα του ίππότου που διευθύνθηκαν πάλι προς τό παράθυρο, δέν συνάντησαν πειά έκεί τό γλυκό πρόσωπο της κ. Λιμτώ, ή όποια είχε ριχτεί προς τά πίσω κ' είχε λιποθυμήσει.

Αυτό ήταν σπαθιά τρομερού κινδύνου.

—Εμπρός! φώναξε ό Λαγκαρντέρ, αναπηδώντας "Εμπρός! Μά τήν ίδια στιγμή, τά θραεία αιδερόφυλλα της πύλης έκλεισαν με πάταγο.

Συγχρότως, ένας λόχος στρατιωτών παρατάχτηκε μπροστά σ' αυτήν κι' ό κυβερνήτης της Σάρτρης ντε Φλοβιλ, άκολουθούμενος άπό τόν πρεθότο Λιμτώ, φώναξε στον Λαγκαρντέρ να παραδώσει τό σπαθί του.

Έκείνος έσφίξε τις γροθιές του, σήκωσε περήφανα τό μέτωπό του, στό όποιο τίποτε δέν μπορούσε να έξαλειψη τήν έκφραση του θάρρους και της τόλης και φώναξε:

—Όχι, κύριε!... Ποτέ! Ποτέ!... Διαθάστε τί είνε γραφισμένο σ' αυτό τό σπαθί κάτω άπό τό αίμα!... Αυτό τό σπαθί φέρει τό όνομα του Φιλίππου της Όρλεάνης, άντιβασιλέως της Γαλλίας... Δέν θά τό παραδώσω, παρά μόνο σ' αυτόν τόν ίδιο... σ' αυτόν που μου τό έμπιστευθήκε...

Με τό κορμί σταθερό άπάνω στις κνήμες του, με τό άριστορό χέρι στη μέση του, άπλωσε τό σπαθί του όρίζοντας και τό έφερε σε δυο δαχτυλίδην άπόστασι άπό τό πρόσωπο του κυβερνήτου.

—Διαθάστε, κύριε, διαθάστε! έπανέλαθε με όργη.

Τά λόγια αυτά του Λαγκαρντέρ άποτελούσαν μά πρόκληση... μά ή πρόκληση αυτή ήταν τόσο ώραία, ώστε ό κ. ντε Φλοβιλ ύποκλίθηκε και δέν επέμεινε περισσότερο να του παραδώσει τό σπαθί του.

—Και σας έξορκίζω, έπρόθεσε ό Λαγκαρντέρ, να μου άνοιξετε άμέσως αυτή τήν πύλη, να μου άποδώσετε τήν έλευθερία, τήν όπια δέν έχετε κανένα δικαίωμα να μου άφαιρέσετε...

Ό κυβερνήτης ντε Φλοβιλ ήταν άνθρωπος με καλούς τρόπους, μά και ξεροκέφαλος. "Όταν νόμισε πως τό καθήκον του ήταν να πάη δεξιά, πήγαινε, έστα κι' άν έπρόκειτο να σπάσει τό κεφάλι του. Χρειαζόταν μά θαλασική διαταγή για να τόν κάνει ν' άνακαλύψει τήν άρχική του άπόφαση.

Αυτό συνέβαινε και τώρα: "Ό Γκονζάγκας ήταν ό έπιστήθιος φίλος, ό έμπιστος του άντιβασιλέως, πράγμα που τό ήξερε όλόκληρη ή Γαλλία. "Όν όνοματί του άντιβασιλέως λοιπόν, τόν είχε διατάξει να συλλάβη τόν Λαγκαρντέρ, τόν όποιο τόν παρουσίασε ως ένα κατάδικο, ό όποιος είχε δραπετευθεί λίγες στιγμές πρόσ της έκτελεσεώς του... Τό καθήκον του ήταν να άπακούση...

—Κύριε, είπε, θά ήμιον εύτυχής άν μπορούσα να είσκαούω τήν έπιθύμια σας. "Αν πραγματικά είστε ό ίππότης Λαγκαρντέρ, σας γνωρίζω άρκετα έκ όημης για να τό περησώ ύποχρεώσι μου να σας ζητήσω έκ τών προτέρων συγγώνημ για τις δυσκολίες που σας φέρνω... "Αποδείξατέ μου πως είστε ό Λαγκαρντέρ κ' είμαι πρόθυμος να σας έξυπηρετήσω σε ό,τι θέλετε...

—Δέν έγω καμιά άπόδειξη να σας δώσω, είπε ό "Ερρίκος, και είστε ό πρώτος που άμφισβητείτε τό λόγο μου.

—Δέν θά τόν άμφισβητήσω καθόλου, άν δέν είνα ιδιαίτερες πληροφορίες, διαταγές ύπορά να πώ, σύμφωνα με τις όποιες δέν είστε ό κ. ντε Λαγκαρντέρ, μά ένας κατάδικος εις θάνατον που γλύτωσε τήν τελευταία στιγμή άπό τά χέρια του δήμιου που μου έγω έντολή να τόν έξαναστειλώ σ' αυτόν...

"Ό ίππότης άφησε να πέσουν τά χέρια του κατά μήκος του οώματός του. "Ήταν συντετριμμένος γιατί συλλογιζόταν ότι δ-

λες αυτές ή στιγμές που έχανε ακόμα, ήσαν έξαιρετικά πολύτιμες.

—Ω, Γκονζάγκα!... μουρμούρισε, θά μου τό πληρώσει αυτό με τό αίμα σου.

"Επειτα άνωρθώθηκε άπότομα κι' φώναξε:

—Ναι, κύριε, είνε άλήθεια αυτό που λέτε... Χθες ακόμα ήμιον ένας κατάδικος, που τόν περιμενε ό δήμιος! Δέν τό έκρυψα αυτό άπό τόν κ. πρεθότο... λθές, έθάβισα προς τό ίκρίωμα και ό άντιπάλός μου, Φιλίππος της Μάντουας, πρίγκηψ Γκονζάγκας, ό ίσιος που σας έδωσε αυτές τις πληροφορίες κι' αυτές τις διαταγές, νόμισε πως ποδοπατούσε κιάλας τό πτώμα μου... Μά όσο έχει ένας άνθρωπος τό κεφάλι του στον ώμο του, τό δικαίωμα μαζί του και λόγω της ύπάρξεώς του τήν έκδικημή, μπορεί ν' άναστατώση τόν κόσμο... Χθές λοιπόν, ό ίππότης ντε Λαγκαρντέρ έθάβισε προς τό ίκρίωμα... Στο όρόμο όμως συνάντησε τόν ύψηλότερο άντιβασιλέα της Γαλλίας, ό όποιος του έθαλε μέσα στό χέρι τό ίδιο του τό σπαθί, λεγοντάς του: "Μπορείτε να χτυπήσετε!... Τό κεφάλι του άντιπάλου σας σας τό παραχωρώ!..."

Και με φωνή παλλομένη, ενώ τά μάτια του πετούσαν άστραπές, έξακολουθήσε:

—Αυτό τό κεφάλι είνε του πρίγκηπος Γκονζάγκας, τόν όποιο ό άντιβασιλέας κατάδικος και τόν όποιο έγω άποστολή να τιμωρήσω, όταν θά του έξαναπαρή αυτό που μου άρπαξε... Κ' έγω, κύριε, έχω διαταγές και είν' άνώτερες άπ' αυτές που λέθατε...

—Γιά τ' όνομα του Θεού, δείχτε τες μου! τόν δέκωκε ό κυβερνήτης. "Ό κ. Γκονζάγκας είχε να διαβατήρια του άν τάξει ύπογεγραμμένα άπό τόν κ. ντ' Άρλασόν. Που είνε τά δικά σας;

—"Η διαταγή μου είνε εδώ! είπε ό Λαγκαρντέρ χτυπώντας τό στήθος του στο μέρος της καρδιάς. Τό διαβατήριό μου, ίδου τό! έπρόσθεσε ύμνοντας πάλι τό ξίφος του... "Ό Λαγκαρντέρ μπορεί να περάση άπό παντού, έστω κι' όταν έχει τά χέρια του δεμένα, όπως έκανε χθές... Έστω και όταν τού κλείνουν τις πύλες τών τειχών, όπως κάνετε σεις... Θά ήταν εύγηής έργο, κύριε, να είχατε συλλάβει αυτόν που σας έδωσε αυτές τις διαταγές, άντι να θέλετε να συλλάβετε έμένα... "Ετσι δέν θά κινδυνεύατε να χάσετε τή θεία σας και να πάτε στη Βασίλισση...

"Ό κ. ντε Φλοβιλ τόν δέκωκε με ύφος ανθρώπου προσεβλημένου και είπε:

—Είμαι πρόθυμος να σας πιστέψω, μα σας προειδοποιώ, ότι τού κάκου προσπαθείτε να με φοβίσατε.

—Όχι, δέν θέλω να σας φοβίσω!... "Αν ήθελα να σας φοβισω, θά σας έλεγα, κύριε κυβερνήτα: "Ό,τι κι' άν κάνετε, όπου κι' άν με κλειστεί, πριν περάσουν εικοσιτέσσερες ώρες, δέν θά είμαι πειά εδώ, παρ' όλους τούς φρουρούς σας, παρ' όλους τούς άδελφούς σας, παρ' όλους τούς πληρωμένους ληστές, που θέλησαν να με δολοφονήσουν..."

"Ό κυβερνήτης της Σάρτρης αναπήδησε. Τά τελευταία λόγια του Λαγκαρντέρ τόν είχαν θίξει τήν τιμή του ως έπατριού.

—Τους ληστές; Έκανε κατάπληκτος. Ποιούς ληστές; Δέν σας καταλαβαίνω...

"Ό "Ερρίκος γύρισε, έδειξε τά πτώματα τών μαλαντινών και ρώτησε:

—Ποιοί είνε αυτοί οι άνθρωποι;

"Ό κ. ντε Φλοβιλ έσκυψε προς τούς νεκρούς και γλώμισσε.

Μά άπάντησε με σταθερότητα:

—Κύριε, σας όρκίζομαι ότι δέν ξέρω ποιό είνε οι άνθρωποι αυτοί και ποιός έστρεψε τά σπαθιά τους εναντίον σας.

—Ποιός; Έκανε ό Λαγκαρντέρ. Ποιός άλλος άπό τόν Γκονζάγκα τό δολοφόνο, άπό τόν Γκονζάγκα τόν καταραμένο!... Θά θρικόκετε πάντοτε, κύριε κυβερνήτα, αυτόν άπό τή μά μεριά κ' έμένα άπό τήν άλλη, ως τήν ήμέρα του θανάτου, που είνε προσεχής.

"Ό κ. ντε Φλοβιλ τά είχε γαμένα και πίσω του ό πρεθότος κ. Λιμτώ έτρεμε σαν τό φύλλο στον άνεμο.

—Έλάτε στό σπίτι μου, είνε τέλος ό πρώτος στον Λαγκαρντέρ. "Εκεί θά μπορούσαμε να κουβεντιάσουμε καλύτερα. "Αποευθύνσε εναντίον ενός παισιούρου πρίγκηπος καθηγοριες τόσο τρομερές, ώστε πρέπει να τις άκούσω μόνος, έφόσον δέν έχω άποδείξεις που να τις πιστοποιού.

—Έχετε τό λόγο μου! φώναξε ό Λαγκαρντέρ. Πρώ μιας ώρας θά μπορούσατε να ρωτήσετε τόν Γκονζάγκας, άν ό Λαγκαρντέρ άθέτησε ποτέ τό λόγο του.

—Έλάτε, επανέλαθε ό κυβερνήτης.

—Επιτηρώματό μου άντιθέτα να μην έρθω... Δέν θά ύπάρχη ποτέ πολός κόσμος για να μ' άκούση κι' αυτά που θά πώ τώρα θά είνε άβριο γνωστά άπ' όλους.

"Έκανε ένα σημείο με τήν αίχμη του ξίφους που κ' άμέσως αξέματικαί και στρατιώτες, άστοί και τεχνίτες, ευγενείς και τυχοδιώκται, ως και τά παιδιά ακόμα, μαζεώθηκαν όλόγυρά του.

—"Η πρώτη άπ' τις καθηγορίες μου, φώναξε ό "Ερρίκος, είνε ότι ό πρίγκηψ Φιλίππος Γκονζάγκας είνε δολοφόνος!

"Επιφωνήματα άκούστηκαν άπ' όλες τις μεριές:

—Ω!... Ω!... Και ποιόν λοιπόν σκότασε; (Άκολουθεί)

